

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyező Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., nagydíófa-utca 16. földszint 7.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

A magyar posta és távirda igazgatási tisztviselői.

Nem ma először tesszük szavá azt a feltűnően szomorú jelenséget, a mely a tisztviselő-életben a maga nemében páratlannak mondható, de éppen ezért aggodalmat keltő. Értjük a magyar postatávirda igazgatási tisztviselőinek a tisztviselői mozgalmakkal és a szaksajtóval szemben való rideg magatartását.

Mig a posta kezelési tisztviselői egyrészt Casinójuk, másrészt a szaksajtó útján igyekeznek az egymás között való kölcsönös szellemi érintkezést fentartani nemcsak, de a testületi szellemet ápolva és fejlesztve, érdekeiknek ez uton való hathatós és állandó képviseltetéséről is gondoskodnak, addig az igazgatási, vagyis a fogalmazási szak tisztviselői teljesen átengedik magukat a nemtörődömségnek. Ugy teszik, mint a m. kir. vámhivatali tisztviselők: egyszerűen nem érdeklődnek semmi iránt. Élnek a készből: mintha mi kívánni valójuk sem volna. A mit a gondviselés ad, abba látszólag belenyugodnak, magukban azonban állandóan panaszkodnak. A tisztviselői közvélemény alakulásába bele nem folynak, tisztviselői mozgalmakban részt nem vesznek, szaklapot nem olvasnak, annál kevésbé pártolják azt...

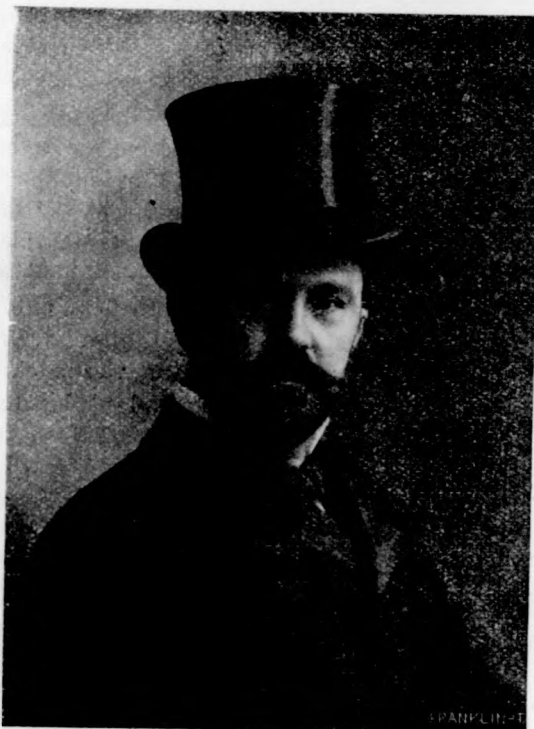
Szóval: kifelé a sorsával és önnönmagával megelégedett játsszák, a kinek nincsen se kívánni valója, se óhajtása; a kit nem érdekel önnönmagának és sorsosainak helyzete. Az ember ennek az érthetetlen indolentiának a forrását önkény-

telenül azokban keresi, a kik az intézmény élén állanak, a kiknek példája átragadt az egész testületre. Pedig a ki ebben a hiszemben van, az ezuttal nagyot téved. Éppen az ellenkezője áll fenn. Mert nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a magyar posta vezető férfiainak tulnyomó nagy része igyekszik a maga jó példájával a társulást,

a kölcsönös kollegialis megértést, az egyesületi életet megkedveltetni, a testületi szellemet megteremteni és a tisztviselői mozgalmak iránt az érdeklődést felkelteni. A legtöbbje meleg pártolója, sőt, egyik-másik tollával támogatója a tisztviselői érdekeket védelmező sajtóorgánumnak, nem is említve, hogy a tisztviselői egyesületi életben is tevékeny részt vesznek. Tehát nem lehet azt mondani, hogy a vezetőkörök járnak elül rossz példával, vagy hogy az illetékes tényezők fojtják el az egyesült erőben megnyilatkozó testületi szellemet.

Mi lehet tehát az oka annak, hogy a posták igazgatási tisztviselői oly feltűnő nembánomsággal, oly vétkes

indolentiával viseltetnek a saját érdekeik iránt? És mi az oka annak, hogy a tisztviselői mozgalmakban soha részt nem vesznek és mintegy tünnetőleg maradnak azoktól távol!? E kérdésekre valóban nehéz volna választ adni. Mi legalább képtelenek vagyunk erre. Látjuk, érezzük a bajt, de forrásait hiába kutatjuk. Csak egyet látunk tisztán és ez az, hogy nincsen sorainkban senki, a ki odaállana a posta és távirda igazgatási tisztviselői elé és a szemükbe mondaná, hogy a mit ők cselekszenek, azt rosszul és helytelenül teszik!

DEMÉNY KÁROLY
m. kir. posta-távirda főigazgató

Hogy a tisztviselő kötelmei nemcsak a hivatalra terjednek ki, hanem kell, hogy kartársaival együtt-érezzen és a testületi szellemet ápolva, a nagy testület érdekeit a maga hozzájárulásával is előmozdítsa.

És foglalkozva ezekkel a kérdésekkel, szemünk önkénytelenül megakad a lapunk mai számának élén látható arcképen. A kit ábrázol, azt a budapesti posta-kerület alkalmazottjait, méltán és jogosan nevezik jóságos atyjuknak! . . . Vajjon az ő nemes példaadása sem tudna hatni arra a testületre, a melynek ő a vezetője, a bölcs tanácsadója?! Hiszen élő példával jár elül mindennemű ténykedésében: megalkotva és vezetve nem egy postásalakulatot, irodalmi téren pedig példát mutatva a postás-évkönyvvel.

Demény Károly posta-távirda főigazgatót értjük, a kinek egy emberséges szavába került és lecsendesítette évekkel ezelőtt a háborgó postás-elemeket. Vajjon, ha újból és ismét ő hallatná szavát és meggyőzné tisztviselőtársait arról, hogy minden testület, a mely szeparálja magát a tisztviselői mozgalmaktól és nem érdeklődik a saját irodalma iránt, az elérkezett ahhoz a holt ponthoz, a mely egyenlő a visszafejlődéssel: vajjon akkor nem állana-e be változás a lelkekben és nem érezné-e a testület minden egyes tagja, hogy a hivatalon és a családon kívül még egyéb kötelessége is van a tisztviselőnek?!

Valljuk meg, hogy mi egyenesen *Demény Károlyt* tartjuk annak a férfinak, a ki a tisztviselői közvéleménynek ezt a vágyódását, ezt a régi óhaját valóvá fogja tenni. Mert meg vagyunk arról győződve, hogy ha oda állana tisztviselőtársai elé és az ő meggyőző szavával hirdetné azokat az igéket, a melyeknek mi most e sorokban kifejezést adtunk: egy pillanatra átváltozna a helyzet.

Kisérelje meg ezt *Demény Károly*. Nem érettünk és nem önnönmagáért. De tegye meg a közért. A nagy testület érdekében. Mert nagy és fontos szolgálatot tenne ezzel tisztviselőtársainak, a kik hallgatnak az ő bölcs szavára és a kik ragaszkodó szeretettel veszik körül benne atyjukat. Ha tényeivel, munkálkodásával, jó példájával nem tudott hatni: kísérelje meg az *élő szót*, a mely közvetlenségével nem téveszthet hatást.

Terelje közénk a magyar posta-távirdaintézmény igazgatási tisztviselőit. Legyenek ők részesei a mi fáradozásainknak. Álljanak sorainkba és sokszorozzák meg Országos Egyesületünk erejét, szavának súlyát. Vegyenek részt a közös munkában: lebontva irgalmatlanul azokat a képzelte korlátokat, a melyeket egyesek még ma is fenn-

állani látnak a postások fogalmazási és a kezelési tisztviselői között. Legyen a nagy intézménynek egy közös temploma és egy közös oltára: a *Postás Casinó* utján a mi *Országos Egyesületünk*.

Ezt az apostoli hivatást vállalja magára *Demény*, nem azért, hogy bőséges érdemeit ezen a réven is nagyobbítsa, hanem azért, mert jóságos lelke nem nézheti tovább az uralkodó nembánomságot, mely visszahat a szolgálatra is. Meg vagyunk győződve, hogy kollegái közül *Opris Péter* főigazgató, *Pál Imre*, *Siket Traján* és *Dernyei Mihály* igazgatók, a maguk kerületeikben követni fogják az ő nemes példáját. *Dr. Katona.*

Az Állami Tisztviselők Orsz. Egyesületének

igazgató-választmánya f. hó 1-én Benedek Sándor elnöke alatt ülést tartott.

Elnök megnyitva az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldi Eisenhut Károlyt és dr. Móczár Elemért. Jelenti, hogy Batthyány Tivadar gr. akadályozva lévén a megjelenésben, az ülésen ő elnököl. Kassán kör van alakulóban, a mit örömmel hoz a választmány tudomására. Kéri a felhatalmazást, hogy az elnökség intézkedhessen, miszerint a választmány, ha a kör tényleg megalakul, az alakuló közgyűlésen képviselve legyen. A mai ülésen a székesfehérvári kör képviselőjében jelen van: Hertelendy Béla pénzügyi számvizsgáló és kecskeméti kartársaink részéről: Jobbágy István ottani m. kir. adótárnok, a kiket szívélyesen üdvözl. Következik a vidéki köröknek a lakásbérek megállapítása tárgyában küldött átirata. Ezek a körök ugyanis azt kérik, hogy járjon az Országos Egyesület közbe aziránt, hogy az ottani viszonyoknak megfelelő lakbérosztályba soroztassanak. Így a beszercebányaiak kérik a budapestinek 80 %-át, a lőcseié 80 %, a székesfehérváriak 90 %, a késmárkiak 70 %-át.

Jobbágy István kecskeméti kartársai érdekében szólal fel. Kecskeméten ugyanis nehéz viszonyok vannak. A háromszobás lakások árai aránytalanul változnak. 160 koronától 1000 koronáig variálnak az árak. 160—300 koronás lakásba nem mehet be a tisztviselő. Így aztán 60 % nem felel meg a három szobák árának. Az volna a helyes eljárás, ha nem a házbérvallomások alapján állapították meg az átlag, hanem a tényleges viszonyoknak megfelelően. A dolog ugyanis úgy áll, hogy a háztulajdonosok a bevallások után emelték a lakásbéreket. Az összeírás alapja tehát téves. Ha a miniszter a tényleges lakbéreket akarja számba venni, akkor nem a házbérvallomásokat, hanem a tényleg fizetett béreket kellene kipuhatolni. Kéri, hogy az Egyesület ilyen értelemben pártolja a kecskemétiéket kérését.

Hertelendy Béla szóba hozza a székesfehérvári viszonyokat. Ott most létesítik a csatornázást és a vízvezetékét. Ezáltal ugy a községi adók, mint ennek folytán a lakásbérek mintegy 25—30 %-kal fognak emelkedni. Ez iránt már adtunk be kérvényt, mert kétségtelen tény, hogy a pénzügyigazgatóság által az adóbevallások alapján 65 %-ban megállapított átlag fel fog szökni 90 %-ra. Ez esetben pedig a tisztviselőkar óriási sérelmet fog szenvedni. Kéri az elnökséget, hogy ezeket az állapotokat hozza illetékes helyen tudomásra.

Kosinszky Viktor alelnök, az aradi kör elnöke: másutt is hasonló viszonyok vannak. Legtöbb vidéki város most van a fejlődés stádiumában. Azt hiszi, hogy az Egyesület bajosan mehet bele abba, hogy egyes városokért külön közbe lépjen. A hiba ott van, hogy 10 évre állapítják meg a lakásbéreket. Ezen hosszú idő alatt nagyot fejlődnek a városok; már három év múlva egészen megváltoznak a

lakbérviszonyok és már akkor türethetlen lesz a tisztviselők helyzete. Nem 10 évre, hanem egyelőre csak 3-4 évre kellene a lakbéréket megállapítani.

Móczár Elemér dr. államszámszéki számtanácsos: a vidéki alakulatok kérését a legmelegebben kell támogatni. Elismeri, hogy az alelnök: Kosinszky Viktor által előadottak megfelelnek a tényeknek, de a legnagyobb baj ott van, hogy a vidéken mindenki maga lakja a maga házat és így nincs elég megfelelő lakás a tisztviselők részére. Ezért drága a lakbér. Az Országos Egyesület kötelessége e tekintetben lépést tenni. Hogy 10 év sok, azt elismeri, de ezt külön kellene a kormány figyelmébe ajánlani.

Elnök: Jobbágyi István azt állította, hogy Kecskeméten a háromszobás lakások közül a 160-300 koronások nem lakhatók a tisztviselők által. Ezeket tehát nem kellene számba venni. Erre az a megjegyzése, hogy az ilyen lakásokat a pénzügyigazgatásnak nem is szabad számba venni, mert az erre vonatkozó ministeri rendelet tisztán és világosan kimondja, hogy *csakis a tisztviselői lakásokra alkalmas* háromszobás lakások irandók össze. Világos, hogy itt a pénzügyigazgatásnak a dolga, hogy lelkismeretesen járjon el. Másrészt a tisztviselőknek kellene oda hatni, hogy a pénzügyigazgatóság a tényeknek megfelelő adatokat szolgáltatson be. Az Országos Egyesület ezt nem ellenőrizheti. Nézete szerint egy a kormányhoz intézendő, általános felterjesztésben figyelemztetni lehetne a kormányt, hogy miután a lakásbérek az 1907. évi bevallás alapján lesznek megállapítva, ez a kulcs már azért is hamis, mert azóta a lakbéréket mindenütt emelték; továbbá kérelmezni kellene azt, hogy ott, ahol nagyobb közmunkák vannak folyamatban, mint p. Nagyszébenben és Székesfehérvárott, ott ezen közmunkák által természetesen beálló lakbér-emelkedést is vegye figyelembe. Hangsúlyozni lehetne a kérvényben azt is, hogy a valóságosan fizetett lakásbérek sok helyen el vannak titkolva, miáltal a beszerzett adatok nem felelnek meg a tényleges viszonyoknak. Kérni lehetne a ministert, hogy ne tíz évre állapítsa most meg a lakásbért, hanem egyelőre csak három évre. Miután látja, hogy a választmány a most elmondottakat helyesli, ezeket határozatként mondja ki.

Erdős József bírósági irodatiszt szóba hozza, hogy a bírósági tisztviselők a lakbéréket nem — mint a többi állami tisztviselők — a lakbérnegyedek, hanem a naptári évnegyedekben kapják. Jó volna ezt az alkalmat felhasználni és kérni a kormányt, hogy a bírósági tisztviselők lakásbéréit is, már az egyöntetűség végett is, a lakbérnegyedekben folyósítsa.

Elnök: e szerint a felterjesztendő kérvényben ezt a körülményt is szövé teszszük.

Dr. Detre László titkár jelenti, hogy 182 új tag jelentkezett a felvételre. Felvételnek. — Jelenti továbbá, hogy a minősítési törvény módosítása iránt elkészült a tervezet, a melyet az elnökség utasítására ő készített. Kéri most, küldessék ki egy bizottság, a mely a tervezetet tárgyalja.

Elnök: háromtagu bizottságra bizzuk talán a tervezet tanulmányozását. Kérjük fel ezen bizottság elnökéül Mocsári Béla ministeri osztálytanácsost, tagul pedig Móczár Elemér dr. és Futó Ferenc urakat.

Titkár: jelenti, hogy az erdőtisztek legutóbbi mozgalmá folytán elnöki megbízásból elment a földművelésügyi ministeriumba, tudakozódní aziránt, hogy az erdőtisztek mennyiben fognak részesülni a statusrendezésben? Az ott nyert információk alapján jelentheti, hogy a rendezés ugyanaz lesz, mint a bányászati tisztviselőké, vagyis a status be lesz osztva az V-X-ik fizetési osztályba. (Lesz pedig: az V-ben 0,7 %, a VI-ban 3,6 %, a VII-ben: 15 %, a VIII-ban 27,1 %, a IX-ben 27,1 %, a X-ben 26,5 %. Szerk.)

Elnök: a magyarországi állami iskolai tanítók országos egyesülete, Havas Pál elnök aláírásával, azzal a kére-

lemmel fordult Egyesületünkhöz, pártoljuk abbeli kérésüket, hogy az ő lakásbérük is emeltessék. Azt hiszi, hogy ez a kívánság méltányos. A kultuszministerhez irunk és azt kérni fogjuk, teljesítse a tanítók jogos kívánságát.

Titkár: előadja a győri körnek a tisztviselői hitelintézet létesítése iránt beadott indítványát, mely Ember János m. kir. tanfelügyelő, elnök aláírásával érkezett be.

Elnök: a beérkezett indítványt fontosnak tartja, csak-hogy ebben a kérdésben mindaddig, míg a kormány álláspontot nem foglal, nem határozhatunk. A dolog ugyanis úgy van, hogy két erre vonatkozó terv fekszik a pénzügyminister előtt. Az egyik ugyanazon alapon van fektetve, a milyen alapon most Ausztriában létesült 60 millióval egy ilyen tisztviselői hitelintézet. Kamatozó kötvények kibocsátásával lesz a tőke beszerezve. Fejér Vilmos tagtársunk ugyanezen alapon dolgozta ki azt a memorandumot, a melyet mi ebben a tárgyban már bemutattunk a kormánynak. Be kell várni: mit szól a tervezetekhez a minister. Hanem azért jó lesz újból sürgetni, hogy adjon már választ a mi beadványunkra. Ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

Titkár: előadja a nagyenyedi körnek a statusrendezés mikéntjére vonatkozó indítványát. E szerint ugyanis a fizetési osztályok különböző fokozatai között a létszám egyenlően volna felosztandó, vagyis az 1904. évi I. t.-c., illetve IX. t.-c. által felfüggesztett 1893. évi IV. t.-c. 3. §-a hatályába visszahelyezendő volna. Miután ez a kívánság csak komplikálná a nagy kérdéseket, nem pártolhatja azt, de nem teheti ezt még azért is, mert az ellentétben van a congressusi határozattal.

Elnök ily értelemben mondja ki a határozatot.

Titkár: a békésvármegyei kör Gyulán beadványt intézett hozzánk, a melyben kérik, hogy a pénzügyőrség statusrendezését is sürgessük, hogy továbbá alakítsuk meg a pénzügyőrség szakbizottságát. Indokolják e kívánságot azzal, hogy a pénzügyőrnek 20-34 évig kell szolgálni, míg tisztviselő lesz, a mikor már 38-54 éves; aztán újból 12 év mulik el, míg előremehet. Jelenti titkár, hogy 1909-ben a pénzügyőrség statusa lényegesen javitva lesz. Ki kellene adni a beadványt a szervezendő szakbizottságba. (A választmány ilyen értelemben határoz.) Jelenti, hogy a horvátországi tagok értesítése iránt Huszár választmányi taghoz intézett felvilágosítást kérő levelünkre beérkezett a válasz.

Elnök: tudtával Strazimir Milán, pénzügyi számellenőr szerkeszt egy horvát pénzügyi szaklapot, a mely állandóan kioktatja a horvát tagokat a mi Egyesületünk működésére nézve. Ezt az eljárást lehet fentartani a jövőre nézve is, a mire Strazimir Milánt fel is kéri. (Helyeslés.)

Pénztárnok és ellenőr jelenti, hogy 5566 k. a pénzállás és hogy 7671 tagja van az Egyesületnek.

Erdős J. szóba hozza a vasárnapi munkaszünetet. Ennek behozatalát újból kellene kérni a ministeriumtól.

Szóltak a tárgyhöz *Lüske Lajos* pénzügyi számvizsgáló és *Bencsik Károly* pénzügyi számtanácsos is. A lefolyt tárgyalásból az derült ki, hogy a pénzügyministeriumban e tekintetben feltűnő visszaesés állott be. Ott még a normanapokon is be kell járni a hivatalba, a mi igazán absurdum.

Elnök: újból kérvényt intézünk a kormányhoz, a melyben megsürgetjük a vasárnapi munkaszünet behozatalát. Több tárgy nem lévén, bezárja az ülést.

A mi körünkből.

Maholnap nekem is kiesik a toll a kezemből. Az én érzésem, a gondolataim, törekvéseim és ambícióim hűséges tolmácsolója... Öreg ember vagyok. Nagy mult áll mögöttem. Vajjon az az ut, a mely még előttem van: elviszem engem életem céljához?...

Nem hiába és nem ok nélkül kértem ezt. Hiszen

*

egy-két hó és itt lesz a *harmincadik esztendeje*, hogy *ezt az újságot szerkesztem*. Szerkesztem? Tán nem is jó ez a kifejezés ahhoz, a mit én egy emberöltőn át irodalmi téren végeztem. Hiszen lelkem és szívem egy-egy részét viszi szét a posta minden egyes lapszámban. Mire üt a végső óráim, elmondhatom, hogy a mi tudásom, tapasztalatom, ügyszeretetem volt, azt felosztottam kartársaim között...

Lapomnak ezt a ritka, négy hónap múlva bekövetkező jubileumát, ha megélni engedi a gondviselés, azzal szeretném megülni, hogy bocsánatát nyerjem mindazoknak, a kiket ez életben megbántottam; hogy belássák mindazok, a kik vagy a szavaimat, vagy a tetteimet, vagy a viseletemet félreértették, miként én mindenha és mindenben csak jót akartam cselekedni. Hogy a szívem, a lelkütem nem volt rossz szándékkal.

És bocsánattal fordulva azokhoz, a kik kövel dobáltak, boldognak, megelégedettnek szeretném látni tisztviselőtársaimat, a kiknek érdekeiért oly nagy tollharcot vívtunk három évtizeden át...

Attól félek, ezt az időpontot nem élem meg. Látom, hogy a mag, a mit harminc esztendő előtt, a jók javának támogatásával elvetettünk, nemcsak hogy kikelt, de már is terebélyes fává nőtt. Virágokat is hoz már egyik-másik ága. Csak a gyümölcse fanyar még és kevés... Ennek kell élni, hogy élvezhető legyen...

Vajjon, ha kezemből kihull a toll: ki lesz utódom? ki lesz az, a ki az általam megkezdett munkát a féluton tovább folytatja?

Ezek a gondolatok önkénytelenül tolnak tollam hegyére. Hiszen olyan rövid az élet. Az öreg ember pedig kell, hogy számadásait naponta lezárja.

*

Az aradi magy. kir. adóhivatal derék tisztikara, ifj. Schweigert Péter adóhivatali segéd indítványára, felhívta a vármegye összes m. kir. adóhivatalait, hogy Róka József aradi pénzügyigazgatónál testületileg tisztelegjenek, azon szép beköszöntő alkalmából, melyet hivatala elfoglalása alkalmából mondott. Indokolják e felhívásukat azzal, hogy a pénzügyigazgatóban igazi modern gondolkodása, a munkát igaz értéke szerint becsülni tudó, igazságos főnököt nyertek.

Ez a tisztelgés, mint értesülünk, meg is történt.

Róka Józsefről lévén szó, megemlítjük, hogy levelet intézett lapunk felelős szerkesztőjéhez, a melyben megköszöni, hogy lapunkban az ő kijelentéseivel és állásfoglalásával oly «bensőségteljes melegséggel» foglalkoztunk. Majd így végzi levelét:

«Nem találok megfelelő szavakat ama hálás köszönetem kifejezésére, melyet érzek Irántad azért a kitüntető figyelemért, hogy becses lapodban velem oly bensőségteljes melegséggel foglalkozni szíves voltál. Habár nagy elfoglaltságom mellett becses lapod munkásai közt hosszú időn át nem szerepeltem, azért átolvastam annak minden betűjét és mint a méh a virágból a mézport, úgy szívtam és tápláltam magamban azokat a fenkölt eszméket, a melyeket legalább megközelíteni hivatali pályám feladatául tűztem magam elé... Ha két évtized mulasztását pótolni most már lehetetlen, hálámat Irántad legalább az akaratban fogom kimutatni. Addig is ez uton ölel öregedő híved Róka József.»

Egyesületi élet.

× *Az adóhivatali tisztviselők egyesülete* levelet intézett *Benedek Sándorhoz*, az állami tisztviselők Országos Egyesületének társelnökéhez. A levelet, illetve az abban foglalt határozati javaslatot elnökünk, gróf *Batthyány*

Tivadar visszaérkezése után fogja az Országos Egyesület igazgató választmánya tárgyalni. A levélben a következőket kéri az adóhivatali egyesület:

«Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete határozatilag tudomásul veszi az adóhivatali tisztviselők egyesületének megalakulását és kimondja, hogy: 1. minden általános tisztviselői kérdésben az adóhivatali tisztviselők egyesületének — véleménynyilvánítási, indítványozási és szavazati jogot enged, működésében olybá tekinti, mint az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének fiók egyesületeit, vidéki köreit és helyi alakulatait. 2. Bármely egyes tisztviselő, vagy tisztviselő csoport részéről a m. kir. adóhivatali tisztikart érintő, különösen nagyobb fontosságú kérdésben benyújtott indítványokat határozathozatal előtt záros határidőn belül adandó véleménynyilvánítás céljából az adóhivatali tisztviselők egyesületével közli. 3. Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületében alakítandó adóhivatali szakbizottságba a tagokat az adóhivatali tisztviselők egyesülete maga választhatja, azzal a jogfentartással, hogy évi közgyűlésein a megbízatást egyesektől megvonhatja és helyükbe a szakbizottsági tisztségre újakat választhatson. 4. Az első alkalommal a szakbizottság tagjai az adóhivatali tisztviselők egyesületének jelenlegi választmánya és tisztikarából egyesületünk választmánya, mint erre leghivatottabb testület által jelöltetnek ki. 5. Tudomásul veszi továbbá, hogy ezekkel szemben az adóhivatali tisztviselők egyesülete — az 1. pontban megjelölt viszonylatban az ott említett fiókegyesületek, körök és helyi alakulatokra alapszabály szerint megállapított kötelezettségekkel az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének kötelekébe lép és tagdíjaknak a tagok számának arányában alapszabály szerint meghatározott időben egy-egy összegben leendő befizetéséről az adóhivatali tisztviselők egyesülete maga gondoskodik. Nagy a reményünk, hogy 2000-en felüli tagból álló testületünk a mi táborunkkal rövid idő alatt egészben tagja lesz ezen gyűjtő egyesületnek is, holott eddig egyénenként közülünk aránylag kevés tagot számlált.»

Közzétettük a levelet, a mely a legutóbbi választmányi ülés után, több választmányi tag előtt szóba került. Az egyik választmányi tag, a ki mint olyan ismeretes, a ki igazán szívén hordja nemcsak az Országos Egyesület érdekeit, de előszóval és írásban harcol tisztviselőtársai érdekében, a következőkben fejezte ki véleményét:

«Elhiszem, hogy a beadvány jó szándékkal lett megírva. De az adóhivataliak ezuttal is túllóttek a célon és igazán kellemetlen helyzetbe hoztak bennünket. Akkor, midőn a mi elnökünk, *Batthyány Tivadar* gr., folytonosan és állandóan azt hirdeti, hogy a *parcialis mozgalmakat elítéli*; a midőn előszóval és a sajtóban valóságos harcot folytat a különböző egyesületek alakulása ellen és őt ebben a nemes törekvésében az egész választmány egyhangulag támogatja, ennek dacára az adóhivataliak mégis külön váltak tőlünk: akkor legalább is kissé furcsának tűnik fel, hogy az adóhivataliak most mintegy követelésekkel és feltételekkel lépnek elő. Hogy megalakultak: ezt ugyan tudomásul vehetjük. De hogy aztán indítványozási és szavazati jogot adjunk nekik és hogy az alakítandó szakbizottság megválasztásába a mi Egyesületünk *be se folyjon*, hanem hogy ezt engedje át egészen az adóhivatali Egyesületnek, ebbe már egyetlen egy választmányi tag sem mehet bele. A postások meg a számvéviségek, a kiknek Egyesületünk életében nagy érdemeik vannak, mert kezdettől fogva velünk harcoltak, velünk tartottak, már sokkal szerényebbek voltak. Ők csak jelöltek egyéneket a megválasztásra, de a világról sem akarták megcsontítani az igazgató-választmány legtermészetesebb jogát... Ebben a dologba tehát ilyen alakban nem mehetünk bele. Aztán szavazati jog! Hiszen ezt alapszabályszerűleg csak a választmányi tag gyakorolhatja! A mi pedig a szakbizottságok elnökeit illeti, ezeknek megválasztását az Egyesület át nem engedheti semmiféle testületnek. Attól az elvtől, hogy elnök csak választmányi tag lehet, nem térhetünk el. Ehhez én a magam részéről ragaszkodni fogok. Hogy 2000 új tagot hoznak? Hát ez kissé vérmes számítás, a mely nem fog bevalni. A mi Országos Egyesületünknek ugyanis tudtommal már is 900 adóhivatali tisztviselő tagja van. Az adó-

hivatali létszámnak tehát 50 %-a. De feltéve, hogy ezt számba se vesszük, nagyon meggondolandó, hogy az élő gyakorlatban milyen nagy hátrányok fognak beállani a tagsági jog gyakorlásánál, a tagdíjak beszedésénél, stb. A hol már van vidéki körünk, ott felmerül a kérdés: vajjon az adóhivataliak ottani alakulatunknak maradjanak-e tagjai, avagy elszakadva attól és így gyengítve ennek erejét, az adóhivatali egyesület utján fizessék tagdíjaikat? Tiszta dolog, hogy így a 2 kor. tagdíjból a vidéknek megmarad 1 kor. nem a mi Egyesületünk ottani köre és így nem a nagy tisztviselő testület javára esik, hanem kizárólag csak is az adóhivataliak javára. Aztán nem szabad elfeledni, hogy az adóhivatali egyesület minden székhelyen szervez szintén egy helyi bizottságot. Vajjon azok az adóhivatali tisztek most melyik alakulathoz fognak csatlakozni? A miénkhez, vagy az adóhivataliakéhoz? A hol pedig körünk még nincs, ott kissé furcsa helyzet fog beállni, ha egy vidéki kör alakításáról lesz szó. Az adóhivataliak ugyanis, a kik egyesületük révén már tagjai a mi Egyesületünknek, vagy a kiknek van is már helyi bizottságuk, nem fogják ezt a mozgalmat támogatni és így bizony megeshetik, hogy nem létesül a vidéki kör csak azért, mert az adóhivataliak elkülönítették magukat a nagy testülettől és így a mozgalomban részt sem vesznek. Aztán meg a mi alapszabályaink az adóhivataliak kívánságának teljesítését meg sem engedik, azt meg már igazán nem fogja kívánni senki, hogy a kik egyesületük most alapszabályt módosítunk... Hát az bizonyos, hogy nagy kavargás előtt állunk. Pedig a dolog olyan egyszerű volna! Ha az adóhivataliak igazán óhajtják a közeledést: ám mi szívesen fogadunk kebelünkbe mindenkit. Jöjjenek! Lépjenek be! De külön szabályokat, külön előjogokat nem teremthetünk senki kedvéért. A ki a mi Egyesületünket támogatni akarja, az vesse magát alá az alapszabályoknak, de feltételeket ne kössön ahhoz, hogy velünk tartson. Ez az én nézetem és egy pillanatig sem kételkedem, hogy a választmány minden egyes tagja helyeselni fogja azt. Hogy most már mily uton-módon intézzük el a felvetett kérdést: erre nézve nyilatkozni nem akarok, mert van ennek sok módja. Abba azonban semmi szín alatt bele nem megyek, hogy az adóhivatali egyesület szedje be a mi tagjaink tagdíjait. A ki akar belépni hozzánk, az járjon el az alapszabályok értelmében. De léket ütni a mi egységünkön és a mi vidéki alakulatainknak erejét ezáltal gyengíteni, ez örületes hiba volna. A mint mi ebbe bele megyünk: jön holnap egy másik, egy harmadik egyesület és — vége van az egységes vezetésnek.

× Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének kassai köre, a mint azt lapunk legutóbbi számában már megírtuk, meg fog alakulni. E tárgyban ugyanis előtervezlet volt, a melyen mintegy hatvanan jelentek meg. Az értekezletet Ilosvay Főzsef pénzügyi számtanácsos nyitotta meg. Később aztán Bassó Bertalan pénzügyi tanácsos elnökölt, a ki a következő beszédet tartotta:

«Ha tudnék, lángoló, gyújtó szónoklatot tartanék, olyat, mely az értekezlet minden egyes tagját a társulás lelkes, tántoríthatlan apostolává avatja. A társulás erejének fölfedezése nem új, mindnyájan tudjuk, hogy a görög bölcse a társulás erejét tanítványainak úgy magyarázta meg, hogy míg a vesszőszálát a gyermek is játszva törheti össze, a vesszőcsomó a férfi erejét is próbára teszi. Mi pedig napról-napra látjuk és tapasztaljuk, hogy az alaposan szervezett s összekötött csomó nem csak védelmi, de erős támadó fegyver is lehet. A társadalom produktív csoportjai a termelési költség emelkedésével, társulás utján úgy segítettek magukon, hogy produktumaik árát felemelve, a költségeket a fogyasztókra hárították át. — A siker merészsége tette őket, ma már óráról-óra érezzük a mindennapi szükségletünket képező cikkek árának oly mérvű emelkedését, mely sok esetben indokolatlannak, a fogyasztó közönség kizsákmányolására irányultnak, szóval tulhajtott-nak látszik. Az árak ezen folytonos emelkedése a par excellence fogyasztó közönség: a tisztviselők existenciáját fenyegeti, megélhetésüket kétségessé teszi. Ez ellen védekezni, a védelmi eszközöket beszerezni — életkérdéssé vált, annyival inkább, mert a tisztviselő nincs abban a helyzetben, hogy jövedelmét emelni vagy kerülhetetlen kiadásait jelentékenyen apasztani, vagy azokat másokra

áthárítani képes volna. Ennek bizonyítását — bár könnyen tehetném, feleslegesnek tartom, mivel ezt mind tudjuk, látjuk, érezzük. A támadás sikerét a társulás biztosította, a védekezés sikeres eszköze sem lehet más, mint a társulás. Ha ebben mások meg nem előztek volna, Kassának kellene az első lépést megtennie. Nekünk azonban nem kell uttörőknek lennünk, ösvényt keresnünk, kítaposott biztos uton haladhatunk, — még csak külföldre sem kell mennünk, hiszen kedves hazánk igen sok helyén él, működik az állami tisztviselők helyi egyesülete, melyet a budapesti egyesület vezet, egyesít s tart össze. A helyi egyesületek saját külön érdekeiket önállóan intézik, az országos, mindnyájunkat érdeklő ügyeket pedig a budapesti Országos Egyesülettel karöltve. A helyi sikerekről ezuttal nem beszéllek, de az országos, a bennünket érdeklő s általunk is már élvezett vívmányok közül, melyek megszerzése körül az Országos Egyesületnek elvitathatlan érdemei vannak, szabad legyen felemlíteni a fizetésjavítást, a statusrendezést, mely egyes ágaknál befejezve, másoknál megígérve van, a lakpénzek folyamatban levő rendezését, stb. Felemlítem még az Orsz. Egyesület programjába felvett következő fontosabb javaslatokat, melyek megvalósítása nekünk is életkérdés, ilyenek az automatikus előhaladást is biztosító szolgálati pragmatika, a fizetések végleges törvényhozási uton való rendezése, a nyugdíjtörvény módosítása stb., stb. Hogy az eddigi mozgalmakban Kassa kuruc város tisztviselősege részt nem vett — szegénynek tartom, mert olyan küzdelemnek élvezi ő is gyümölcsét, mely küzdelemben az őt jogosan megillető hely betöltetlen volt, — ez az eljárás minden, csak nem férfias. Azt azonban, hogy a küzdelemtől tovább is távol maradjon, bűnnek tekinteném, melyet maga és tisztársai ellen öntudatosan követ el, — mert hisz a ki velem nincs, ellenem van. — Az érdekeinkért küzdők táborát nekünk is támogatnunk, szaporítanunk kell ugy számban, mint súlyban, — a sikert biztosítja, sőt sietteti a küzdők száma, ereje, kitartása.»

Az értekezlet ezután kimondotta, hogy az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének kassai körét meg kell alakítani és hogy az, mint az Országos Egyesület fiókja óhajt működni, a helyi ügyekben önállóan, az országos ügyekben vele karöltve. Együttal megválasztották az előkészítő bizottság tagjaiul a következőket: Bassó Bertalan pénzügyi tanácsost, Bóbits Endre főreáliskolai tanárt, Dancsházi Gusztáv felsőkereskedelmi iskolai igazgatót, Fabinyi Gyula állami polgári iskolai tanárt, Farkas Ödön kataszteri helyszínelési felügyelőt, Fazekas Kálmán posta-távirda főnököt, dr. Füst Antal c. kir. ügyészt, dr. E. Nagy Olivér jogakadémiai tanárt, Hedry Lőrinc táblabíró, Ilosvay Főzsef számtanácsost, Horváth György járásbíró, Klebersberg Géza posta segéd-titkár, dr. Laczkó Andor törvényszéki bírót, Laczkószky Lajos javítóintézeti igazgatót, Lekly Gyula felső ipariskolai igazgatót, Markó Gusztáv műszaki tanácsost, dr. Nyiredi Jenő gazdasági akadémia tanárt, Pál Gyula kataszteri főmérnököt, dr. Pap Illés főreáliskolai tanárt, Thuróczy Gyula adótárnokot, Zalka Zsigmond gazdasági akadémiai igazgatót.

Végül az elnök javaslatára kimondta az értekezlet, hogy az előkészítő bizottság a pénzügyigazgatóság helyiségében tartja meg első ülését, melyen megválasztják az előkészítő bizottság elnökét (a bizalom Hedry Lőrinc táblai bírót óhajtja ezzel megtisztelni, a kiből minden bizonynyal kiváló vezetőt nyer az egyesület), s a mint elkészül a szervezés munkájával, egybehívja az alakuló gyűlést, melyen megtörténik a megalakulás. Az alapszabályok kidolgozására Lekly Gyula elnökle mellett dr. Laczkó Andor és dr. Pap Illésből álló albizottság lett kiküldve.

× Tisztviselők hitelbankja címen a «Magyarországban» egy cikk jelent meg, a melyben el van mondva, hogy Bécsben az «Erste Österreichische Beamten Kredit-Anstalt»

megalakult, még pedig 60 millió koronával. Ugyanis ugyanennyi összeg erejéig kamatozó kötvényeket bocsátottak ki és erre nézve a közlemény írója azt állítja, hogy ez dr. Philippnek, a bécsvárosi községi központi takarékpénztár titkárának az eszméje. Hát ez az állítás helyesbítésre szorul. Az «Állami Tisztviselők Országos Egyesülete» már évek előtt ugyanezen az alapon óhajtotta megalapítani a magyar állami tisztviselők hitelintézetét és ezen az alapon van kidolgozva az az emlékirat is, a mely a miniszerelnök urnál évek óta fekszik és elintézésre vár. Az eszme tehát nem Philippé.

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* azt a kérvényt, melyet a legutóbbi választmányi ülés határozata folytán a lakásbérek megállapítása tárgyában a pénzügyminiszerhez beterjesztett, megküldötte az összes vidéki alalkulatoknak. A miniszerhez felterjesztett beadványban szöszterint a következőket kéri az Egyesület:

a) méltóztassék intézkedni az iránt, hogy egyes városoknak a lakpénzosztályba való beosztásánál csakis a tisztviselők részére a fentiek szerint alkalmas lakások bérei vétessenek az átlagkiszámítás alapjául; b) hogy oly helyeken, a hol a lakbérek már a folyó évre felemeltettek, illetve a hol a lakbérek felemelése biztosan várható, vagy a hol a lakbéreltitkolások esete tényleg fenforog, végre a hol különleges viszonyok ezt indokolják, ne méltóztassék szigoruan a fentjelzett átlaghoz ragaszkodni, hanem a most jelzett viszonyok és körülmények bölcs figyelembevételével a szám szerint mutatkozó átlag mellőzésével magasabb lakpénzosztályba sorozni az illető állomáshelyeket; c) a lakpénzosztályba sorozást ne 10, hanem egyelőre csak 3 évre kegyeskedjék eszközölni, annyival is inkább, mert az 1907. évi házbérvallomások alapján a házbéradó is csak 3 évre vettettet ki, s a háztulajdonosok 1910. évben különben is új házbérvallomások beadására lesznek kötelesek; d) végül kérjük, miszerint a lakpénz esedékességét minden városban és az összes tarcáknál összhangzásba hozni méltóztassék a házbérvallomással, hogy az összes állami tisztviselők ugyanazon napon kaphják lakpénzüket, a mely napon a lakbérleti szabályok szerint lakásuk bérét fizetni kötelesek.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* legutóbb tartott igazgató-választmányi ülésén az alábbi új tagok vétettek fel: *Zalaegerszeg*: Odor Géza pénzügyigazgató; Balassy Miklós pénzügyigazgató-helyettes; Gyenge Sándor, Nagy Ferenc pénzügyi titkárok; Enyedy Albert pénzügyi segédtitkár; Kessern Imre pénzügyi titkár; Pásztor Károly állami végrehajtó; Mérő Géza és Gaál Miklós pénzügyi fogalmazók; Gavallér Kálmán állami végrehajtó; Pataky Lajos és Martinetz Rikárd pénzügyi titkár; Remm József postafelügyelő; László József tiszt. *Szombathely*: Föcze Gyula pénzügyi számtanácsos; Hidegkőzy Lőrinc pénzügyi számvizsgáló; Antal József pénzügyi számellenőr; Horváth Ferenc pénzügyi számtiszt; Vlasics Mihály pénzügyi számvizsgáló; Görög Sándor, Csuppar Kálmán, Nagy József számellenőrök; Szijártó Mihály és Kőrmendy Károly számvizsgálók; Bierbauer Béla és Hlavács Gyula számtisztek; Szalay István számellenőr; Albert György számtiszt; Némethy Ernő számellenőr; Mészáros Gyula számvizsgáló. *Marosvásárhely*: Kocsis László. *Déva*: Ferenczy Gyula nyug. állami reálisk. tanár. *Körös-kriszevics*: Crnokiák Milenkó és Ruoman Mio postatisztek. *Esztergom*: Kuthy György és Hegenbaut Emil adótisztek. *Sárszentmiklós*: Kaldrovics Árpád nyug. állatorvos. *Kolozsvár*: dr. Asztalos Domokos, dr. Kugyeray Ede és Filep Samu postatisztek; dr. Balló István fogalmazó; Jánossy Zsigmond posta-távirda tanácsos; dr. Kimes János p.-fogalmazó; Nagy Gábor és dr. Ondrej-kovics Rezső postatisztek. *Barcs*: Kaucz Ferenc postatiszt; Balogh Vince, ifj. Barcsa Gyula, Kovács Gyula és Szabó Dániel posta s.-tisztek. *Szekszárd*: Ács Vendel postafelügyelő; Csathó Egon és Csery László postatisztek. *Keszthely*: Buzás Alajos, Molnár János postatisztek; Fülöp

Viktor, Irosits Imre, Kusztai Sándor posta s.-tisztek; Göcz Ede postaelenőr; Pongrácz Béla posta-távirda tanácsos. *Szigetvár*: Braunstein József és Engelleiter Rezső s.-ellenőrök. *Szalmárnémeti*: Oláh Sándor dohányhivatali kezelő; Horváth Géza dohányjövődéki gyakornok. *Dombóvár*: Csery István posta-távirda főtiszt; Probst Ferenc posta-távirdatiszt; Moricz Tamás, Cinder Elek, Stern Gábor és Ritzl Bálint posta-távirda segéd-tisztek; Wallandt Károly, Bösz László posta-távirdatisztek, Reszer Antal posta s.-tiszt; Frey Béla posta-távirda felügyelő; Sámson Imre, Müller Károly posta-távirda tiszt. *Győr*: Gélyi Tibor ipariskolai tanár; Tolnai Aladár, Berényi Ambrus, Szikora Nándor és Eperjesi Ferenc ipariskolai művezetők. *Szepsi*: Tóth Kálmán adóellenőr; Neupauer Gyula és Skutély János adótisztek. *Pécs*: Tóth Lajos posta-távirda felügyelő; Csethe István, Buzás József, Szalai János, Tücherer János, Szabó József, Ladányi Lajos, Lányi Odón és Hantai Lajos posta-távirdatisztek; Schwertka Ignác posta-távirdafőtiszt; Szentgyörgyi Béla posta-pénztárnok; Pupp Ferenc posta segédellenőr; Szegfőly Mátyás posta-távirda titkár. *Vaskoh*: Kállai Sándor albiró; Főző Jenő írnök. *Nagykanizsa*: Kaffka József posta-távirda főfelügyelő; Schirech Lajos, Leposa Ferenc, Csontos László és Harsay György posta-távirda főtisztek; Mair József, Ferenczy Gyula, Nagy István, Barabás Kálmán, Krizsán Miklós, Vellák János és Kostyák Lajos posta-távirdatisztek; Káncz Kálmán posta-ellenőr; Kossa Aladár, Rözge Lajos, Prucser József, Raitmann Alajos, Bayer László, Müller Béla; Rasputnik László, Czinder János, Pintér Sándor, Szántó Gyula és Vitális Árpád posta-távirda s.-ellenőrök és s.-tisztek. *A magyarországi áll. elemi iskolai tanítók országos egyesülete* által bejelentett állami tanítók: Havas Pál, Radoch József, Benedek Mihály, Szalay Sándor, Bartha Pál, Gorzó Dénes, Borbély József, Vargha Tivadar, Tomcsányi János, Csutak Lajos, Kronavetter Dezső, Pataky Villibald, Háda József, Farkas Gyula, Kiss Mózes, Onody Gusztáv, Bánkorsos József, Józsa Mihály, Tóth Sándor, Nemes Sándor, Baumgarten Etelka, Tarsafalvi Albert, Zvada Antal, Józsa Dániel, Kiss Béla, Zöld József, Brózsik Pál, Pankovich György, Orbán Endre, Sárközy Gábor, Bacsek György, Józsa György, Ertl Vendel, Bajathy István, Nagy László, Minke Béla, Földes Károly, Chityil Pál, Bökönyi Dániel, Blázsik Mihály, Szentgyörgyi Lajos, Törös Sándor, Koltai Lajos, Láng István, Csontos Alajos, Maszny Sámuel, Vajna Károly, Kropácsy István, Kovács Bálint, Csepreghy Gyula, Szász Ferenc, Mihály Ferenc és Boltizár Odón állami tanítók. *Budapest*: Mezey Vilmos posta-távirdafőtiszt; Domaniczky Béla nyug. honvéd. minist. osztálytanácsos; Mallász Gusztáv kir. tanácsos, közp. állampénztári nyug. igazgató. Csicsery Ákos curiai segédhivatali igazgató; Molnár József curiai írodatiszt; Bereczky Sándor fogy. adóellenőr; Várnai Jakab fogy. adóhivatali főadószedő; Kronberger Ede főellenőr; Madarassy Oszkár fogy. adótiszt; Bokor Géza, Szmátla Odón, Balásy Gyula, Lack Victor, Pohl Ágoston, Jakab László, Torjay Antal, Nuridsány Antal, Vinter Imre, Szobovich Ernő, Máyer Kálmán, Nagy Károly, Bereczky Boldizsár, Város Vilmos, Kanyó Kálmán, Szójár Gyula, Friedmann Ármán, Sényi István Dénes, Lázár János, Szelke József, Lázár Aladár, Várad Ignác, Wenczel Béla, Varga Jenő és Langmáhr Ferenc fogy. adótisztek; Hiller János fogy. főtárnok, Gaygne Jenő adószedő; Cremler Antal főellenőr, Mayer Géza adószedő; Tóth István ellenőr; Ronay József gyakornok, Gencsy Endre ellenőr, Csiky Manó adótiszt; Fráter Gusztáv fogy. adószedő; Stverteczky Elemér ellenőr; Hanzély Jenő főellenőr; Dániel Lajos, Tehlár Ferenc, Faller László fogy. adószedők; Révai Albert, Kovács Lipót ellenőrök és Hirschberg Vilmos fővám-szedő; Molnár Imre pénzügyőri fővigyázó, Bogdánffy Ferenc kir. tanácsos, nyug. főigazgató; Varasdy Sándor ellenőr, báró Tunkel Hugó pénztárnok; Tábor Gyula fogy. adótiszt; Bartók Ferenc fogy. adóellenőr.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* pénztárába 1908 augusztus hónap következő tagdíjak folytak be: Somogyi Gyula ellenőr Czepléd 2 K. Balogh István adóhivatali segéd Czepléd 2 K. A Tótsóvári állami tisztviselők köre tagjai Tótsóvár 34 K. Bene Károly posta-távirda felügyelő Mohács 2 K. M. kir. első felmérés felügyelőség Kassa 14 K. Baranyai Károly Jászapáti 4 K. Fett L. postatiszt Komárom 2 K. M. kir. adóhivatali tisztviselő

Érsekujvár 10 K. Eisenmann Oszkár és társai Debreczen 6 K. Rákóczy Ferenc járásbírósi jegyző Kiskunhalas 6 K. Heidecker Zsigmond és társai Detta 6 K. Marschall Pál pénzügyi számellenőr Esztergom 2 K. Gyurkovits József posta-távirada tiszt Székesfehérvár 2 K. Soós Ferenc kir. adótiszt Huszt 2 K. Gulden Károly Budapest 2 K. Bodor Károly Aranyos-Marót 4 K. Török Béla kir. erdész Orsova 2 K. M. kir. állami számvevőszék tisztikara Budapest 42 K. Koch Ferenc Liptó-Ujvár 4 K. Baintner Arnold pénzügyi titkár Rimaszombat 2 K. Poyvár Géza pénzügyi számellenőr Belényes 4 K. Floch Antal Alsó-lendva 6 K. Vihely Lajos ministeri számtiszt Budapest 2 K. Dezsőfi Mihály fogházfelügyelő Arad 2 K. Burgics Nándor posta-távirada felügyelő Pécs 2 K. Adóhivatali tisztikar Jászberény 14 K. Vitályos Ákos és társai Buttyán 8 K. A. m. kir. honvédelmi ministerium tisztikara Budapest 74 K. Mezei Vilmos postafőtiszt Budapest 2 K. Novacsek J. és társai Ipolyság 18 K. Asmann József nyug. járásbírósi irnok Ipolyság 2 K. Hanku Imre törvényszéki bíró Élesd 2 K. Szedlacsek József Élesd 2 K. Parczitz Ferenc és társai Eger 22 K.

VEGYES.

* **A vasárnapi munkaszünet** kérdése foglalkoztatta legutóbb az Országos Egyesület igazgató-választmányát, a mely sajnálattal vette tudomásul, hogy a pénzügyministerium számvevőségeinél, a minister egy újabb elhatározása folytán, nemcsak hogy be lett szüntetve a *vasárnapi munkaszünet*, (helyesebben az eddigi inspektiók szolgálat,) hanem el lett rendelve, hogy a tisztviselők még a *normanapokon is kötelesek hivatalba járni*. A mily sajnálatos ez a dolog, annyira magán hordja az a pénzügyministeriumban uralkodó maradi szellemet. Az ember mosolyoghatna az ilyen rendelkezésen, ha az nem volna egyuttal olyan boszantó. Különösen, ha számba vesszük azokat az igazán kicsinyes okokat, a melyek a kiadott rendelkezést előidéztek. A minister ugyanis, ha néha-néha kitekintgetett a hivatala ablakán a vele szemben levő régi épületre, a melyben néhány számvevőségi hivatal van elhelyezve, azt az észleletet tette, hogy ebben a hivatalban a tisztviselők vagy az ablakok mellett állva kaszinóznak, vagy a léniakkal hadonázva töltik idejüket. Hát szó sincs róla, nem kellemes felfedezés. Tán némileg boszantó is, különösen egy miniszterre nézve, a kire mindent lehet mondani, csak azt nem, hogy fél a munkától. Végre is nem azért megy az ember a hivatalba, hogy ott trécseléssel töltse az időt. Ehhez járult aztán még az is, hogy midőn délelőttként a miniszterelnök be-bejárt a hivatalba, bizony nem egyszer tapasztalhatta, hogy egyik-másik számvevőségi tisztviselő úgy 10 óra felé megy a hivatala felé. Meglehet, hogy Wekerle azt a szomorú tapasztalatot nem is tette volna szóvá, ha arra *Végh Mihály dr.* számvevőségi igazgatónak személyzet-szaporítási javaslata okot nem adott volna. Végh Mihály ugyanis előterjesztést tett a miniszternek, a melyben kimutatja, hogy két csoportban a személyzet elégtelen és hogy a munkaanyag rendszeres feldolgozására okvetlenül új munkaerőre van szükség. Elolvastva azt a szépen indokolt javaslatot, észébe jutott a miniszternek az ablak, a lénia, meg sok más dolog. És nem épen ok nélkül így okoskodik: ha olyan sok a munka, hogy a mai személyzet nem bírja, miként van az mégis, hogy sokan 8 óra helyett 10 után járnak a hivatalba és ekkor is kaszinóznak, duellálnak és mindent inkább cselekszenek, csak azt nem, a miért alkalmazva vannak!? És a minister ki is mondotta a szentenciát. Elismeri, hogy sok kiváló, derék, munkás és szorgalmas tisztviselő van a számvevőségeknél. De vannak olyanok is, a kik szeretik a kényelmet, a munkátlanságot. Már pedig azért ő nem szaporítja a személyzetet, hogy egy-egy csoport tisztviselő továbbra is kerülje a munkát. Tessék a lustákat rábírní arra, hogy ők is dolgozzanak, akkor aztán nem lesz hiány a munkaerőben. És miután az előterjesztésből azt látja, hogy nagyobb mérvű hátraléktól lehet tartani, egyuttal utasította a számvevőségi igazgatót,

hogy a hivataloskodást terjeszse ki a vasárnapokra és a normanapokra is. Nincs munkaszünet mindaddig, míg a munkaanyag ezt így kívánja. . . Így keletkezett a kiadott rendelkezés. Az okokat, a melyek ezt a rendelkezést előidéztek, szívesen elismerjük nyomósaknak, komolyaknak. De ha már ismerte a minister azokat, a kik nem teljesítették szolgálatukat, miért kellett megbüntetni azokat a tisztviselőket is, a kik az ő saját beismerése szerint kötelességüket hiven és becsületesen teljesítik? Hiszen az egész dolgot sokkal egyszerűbben, a mellett meg igazságosabban lehetett volna elintézni. Azokat, a kiket a minister rajta kapott a henyélésen, azokat egyszerűen meg lehetett volna büntetni esetleg épen az által, hogy megvonja tőlük 1—2 évre a vasárnapi munkaszünetet. Ez lett volna az igazságos eljárás. De így, a mint most a dolog megoldva van, abba a tisztviselőkar szorgalmas része nem nyngodhat meg, mert ezt a büntetést nem érdemelte. A számvevőségi igazgató kötelessége, hogy az iránt új előterjesztéssel éljen a ministerhez, a ki bizonyára be fogja látni, hogy van még más megoldása is a kérdésnek.

* **A csehországi adóhivatali tisztviselők** panaszkodnak az előmenetel lassúsága felett. Ennek egy osztrák országgyűlési képviselő, az ottani pénzügyministerhez intézett interpellációjában kifejezést is adott. A cseh királyságban ugyanis van 2121 adóhivatali tisztviselő, mely számban a 644 gyakornok is befoglaltatik. Van ezen kívül 596 állás a XI, 480 a X. rangfokozatban; adótárnok van a IX-ben 338 és főadótárnok a VIII-ban 63. Az előmenetel olyan, hogy a gyakornok 9 év múlva lesz kinevezve tisztté a XI-be. Az interpellációban az a kérdés van az osztrák pénzügyministerhez intézve: hajlandó-e a minister a csehországi adóhivatali tisztviselők előmeneteli viszonyain azonnal és sürgősen változtatni?

* **Az osztrák posta-távirada tisztviselők** panaszkodnak az ott megállapított munkaidő ellen. Egy osztrák képviselő meginterpellálta az ottani kereskedelmi ministert a következőképen: 1. Szándékozik-e a minister a postások munkaidőjét törvény útján szabályozni és pedig olyformán, hogy a munkaidő maximumát nappalra és külön az éjjelre megállapítsa?! 2. Van-e szándéka vasárnapra a munkaidőt legfeljebb 2 órára, ünnepnapokra pedig 3 órára leszállítani? 3. Szándékozik-e a posta-távirada tisztviselőknél a szolgálati évek arányában megállapítandó szabadságidőt engedélyezni és azt szabályozni?

* **A bosznia-hercegovinai állami tisztviselőknek** a sajtóval szemben való viszonya, illetve irodalmi működése igazi ázsiai gondolkodásra vall. Még 1895-től fennáll egy buta rendelet, a mely — sajnos — még ma is iránnyadó. E szerint minden tisztviselő, a ki hirlapilag cikket, verset vagy bármiféle közleményt közzétenni kíván, köteles kéiratát előzőleg bemutatni az előljáró hatóságnak és csak ha az megengedi a közzétételt, adhatja azt át valamelyik lap szerkesztőjének. Dacára annak, hogy ez a kérdés már a delegációban is szóba került (1908 februárban) és a közös pénzügyminister meg is ígérte, hogy a fennálló rendelet módosításával foglalkozni fog, ez irányban maig mi sem történt. Hát ez természetes. A hová az osztrák copf beférkőzik, onnan azt vajmi nehéz kipusztítani. Nagyon jól mondja boszniai kartársaink érdekeit Sarajevóban védelmező laptársunk, hogy a rendeletet nem módosítani, hanem egyszerűen hatályon kívül kellene helyezni.

* **Az államerdészeti tisztviselők mozgalma.** Zólyom vármegyében a besztercebányai m. kir. erdőigazgatóságnál, állami erdőhivatalnál és erdőfelügyelőségnél alkalmazott államerdészeti tisztviselők kara augusztus hó 30-án tartott értekezleten hozott határozatával egyhangulag hozzájárult a máris országos jellegű mozgalomhoz, a mely a státuszrendezés érdekében indult meg és a mely az erdészeti tisztviselői kar ama jogos kívánalmának biztosítását célozza, hogy az állami tisztviselőknek küszöbön

álló általános fizetésrendezése alkalmával egyenlő elbírálásban részesüljön a többi egyetemi és főiskolai képesítéssel bíró tisztviselőkkel. A zólyomvármegyei államerdészeti tisztviselők feltétlenül szükségesnek tartják az általános mozgalomnak oly irányban való megindítását, hogy az intéző körök helyzetükről teljesen tiszta képet nyerjenek s azoknak jóakarata ügyük érdekének biztosítottassék. Értekezletükön határozatilag kimondották, hogy az állami erdőtisztviselők országos értekezletének szeptember hóban való összehívását feltétlenül szükségesnek tartják, azon lehetőleg teljes számban részt vesznek s annak összehívására és rendezésére a beszercei államerdészeti tisztviselőket kéri fel, hozott határozatukat az összes államerdészeti tisztviselőkkel közlik s hozzájárulásukat kéri.

* **A tisztí biztosítékok** kiadása még mindig késik. Ujabban a kincstári erdészeti tisztviselők részére utalványozták ki. Csak hogy a rendelet úgy szól, hogy a biztosítéki összegekről és ezek kamatairól külön-külön bélyeges nyugták állítandók ki. Miután az állam a magánfelek által letett biztosítékokat és ovadékokat bélyegtelen nyugtakra adja vissza, érthetetlen, hogy az állami tisztviselőktől miért és minő alapon kívánják bélyegzett nyugtát? Ha már a kamatokat, mint jövedelmet, megadóztatja az állam azáltal, hogy bélyeges nyugtát kíván, ezt még értjük; de hogy valaki a saját pénzéért, a melyet depotba helyezett, a mely tehát sem fizetés, sem jövedelem jellegével nem bír, nyugtabélyegget fizessen: ezt nem tudjuk megérteni. Itt úgy látszik *tévedésről* van szó és kérjük is a pénzügyministerium erre illetékes osztályát, hogy ezt a kellemetlen tévedést egy magyarázó rendelet kibocsátásával tegye jóvá.

* **Magyar levelezés az osztrák pénzügyi hatóságokkal.** Az osztrák pénzügyministerium a pénzügyigazgatóságok útján a következő rendeletet intézte az adóhivatalokhoz: A magyar királyi pénzügyministerium az alatta álló hatóságokhoz rendeletet intézett, a melyben a közszolgáltatások kivétele és beszéde tekintetében az osztrák és magyar hatóságok között a reciprocitást elismerte és az alája rendelt hatóságokat utasította, hogy az osztrák hatóságoktól érkezett megkereséseket haladéktalanul intézzék el. Az osztrák pénzügyminister ennél fogva kötelességévé tette az alája rendelt adóhivataloknak, illetőleg tisztviselőknél, hogy az osztrák pénzügyministeriumnak 1868 április 5-én kelt s még most is érvényben levő körrendelete értelmében a magyar hatóságoktól érkező magyar nyelvű megkereséseket haladéktalanul elintézzék és a magyar szövegnek németre való fordítását saját fölöttes hatóságuk útján eszközöljék. Az osztrák adóhivatalokhoz intézett megkeresések és a hozzájuk csatolt kimutatások mostantól kezdve magyar nyelven szövegeztetnek. Abban az esetben azonban, hogyha az államkincstár érdeke sürgős intézkedést kíván, a magyar nyelven irt megkeresések mellé a német fordítást is hozzácsatolják. Hasonlóképpen a magyar korona országaiban működő adóhivataloknak is kötelességük, hogy az osztrák birodalmi tanácsban képviselt országok adóhivatalaitól érkező átiratokat haladéktalanul elintézzék és a német megkereséseket a szükséghez képest annak magyar fordításával együtt fölöttes hatóságukhoz fölterjeszték.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** Feltűnő jelenség, hogy a győri m. kir. adóhivatalnál igen gyakori a személyi változás. Egymásután kéri áthelyeztetésüket a tisztviselők és a mit igazán csodálni lehet, a ministeriumban ez nem tűnik fel senkinek. Nem veszik észre, hogy ez oly állapotnak kell, hogy tünete legyen, a mely nem hathat megnyugtatólag azokra a tisztviselőkre, a kik családi vagy más okokból kénytelenek a győri adóhivatalnál szolgálni. Milyen másként volna az, ha a ministeriumból olykor-olykor kimenne valaki és a helyszínén érintkeznék a tisztviselőkkel, nem pedig egy percnyi audiencián... Legutóbb is előfordult ilyen áthelyezés és el lehetünk rá készülve, hogy mihamarább ismét fog igyekezni egyik-másik, hogy más helyre kerüljön. Vajjon ennek a beteges állapotnak a kuforrását nem jó volna kipuhatolni? — *Zsarnay Dénes* malaczka m. kir. adótárnok, áthelyeztetett hasonló minőségben Szepsibe.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** *Török Lajos* kassai pénzügyigazgató helyettes, szabadságra ment e hó elején. *Schreiber Viktor* ministeri tanácsosi címmel és jelleggel

fölruházott pénzügyministeri osztálytanácsos, ministeri tanácsossá neveztetett ki, *Dereano István dr.* ministeri osztálytanácsos, jogügyi aligazgatónak pedig a ministeri tanácsosi cím és jelleg lett adományozva. — *Schreiber Viktor*, az új ministeri tanácsos, 1854-ben született és 1871 óta szolgál. Tizenhárom évvel ezelőtt kapta az osztálytanácsosi címet és jelleget, egy évre rá pedig valóságos osztálytanácsossá lett kinevezve. — *Dereano István dr.* 1845-ben született és 39 éve szolgálja az államot. 1896-ban lett jogügyi főtanácsos, majd osztálytanácsos és most, mint *Kostka Antal* helyettese, végre a min. tanácsosi címet kapta. — *Győrbíró Samu*, kir. tanácsos, nyitrai pénzügyigazgató, a ki ez idő szerint Ujpesten tölti szabadságát, f. hó 10-én ünnepelheti állami szolgálatba lépésének 40-ik évfordulóját. Csendben, eddigi munkásságának színhelyétől távol fogja eltölteni ezt a napot, mert úgy látszik, mégis nyugalomra vágyódik. Mint lapunkat ugyanis értesítik, Győrbíró már összes butorait átszállította Nyitráról Ujpestre és így több mint valószínű, hogy Nyitra legközelebb ismét új pénzügyigazgatót kap.

* **A számvevőségek köréből.** *Babitzky Lajos* pénzügyi számtanácsos, a győri pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökének legutóbbi szolgálati jubileuma alkalmából említettük, hogy magasabb állásra van kijelölve. Ez a mi hiradásunk most valóra vált, mert *Babitzky Lajos* kineveztetett pénzügyi tanácsossá és a zágrábi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökévé. A megérdemelt kitüntetéshez melegen gratulálunk. Kívánjuk, hogy ott, a horvátok között is a mienk maradjon szívben és lélekben. — *Ilosvay József* pénzügyi számtanácsos Kassán, a ki *Bassó Bertalan* és *Lekly Gyulával* egyetemben sokat fáradozott a kassai kör megalakítása körül, két hétre szabadságra ment, melyet *Beregszászon* tölt. — *Szentkirályi Antal* lovag, pénzügyi számtanácsos, Országos Egyesületünk választmányi tagja Ó-Tátra-Füreden tölti szabadságát. — *Babitzky Lajosnak* Zágrábba való áthelyeztetése a győri tisztviselői körökben nagy örömet okozott. Mindenki abban a tudatban vette tudomásul a kineveztetést, hogy az megérdemelt kitüntetés a szorgalmas, szakképzett tisztviselőnek. A győriek örömmel tetézi az a körülmény, hogy *Jády Gyula* pénzügyi számtanácsos Szolnokról valószínűleg visszakerül Győrbe, a számvevőség élére és így a győri számvevőségi tisztviselők valódi atyai főnököt kapnak, a Győri Tisztviselők köre pedig egyik legbuzgóbb vezetőjét.

* **Nyugdíjazások.** Nyugdíjba léptek: *Ádám András* curiai tanácselnök, *Bömches Gyula*, *Mezei Albert* és *dr. Verovác Gyula* curiai bírák, *Somogy János* temesvári, *Veress Károly* szegedi és *Taug Emil* kassai, curiai bírói címmel és jelleggel felruházott táblabírák, *Tepliczky Nándor* fehértemplomi törvényszéki bíró, *Schock János* kunszentmártoni járásbírói betétszerkesztő bíró, *Veress Menyhért* székelykeresztúri, *dr. Huzella Mátyás* budapesti VIII—X. ker., *Konrad Mihály* verseczi, *Gidófalvi Benedek* oklándi, *Marjovszky István* szentlőrinci, *Halmágyi Kálmán* hidalmási járásbírák, *Hajdu Béla* tenkei járásbírói albiró, *Incze Pál* erzsébetvárosi törvényszéki, *Pászt Gyula* verseczi és *Lórintzy Menyhért* szamosújvári járásbírói telekkönyvvezetők, *Motkó Árpád* trencsényi törvényszéki irodaigazgató, *Birner Viktor* sátorlajuhelyi járásbírói irodatiszt. Nyugdíjazottak: *Nádor Vince* posta- és távirafőigazgató, *Lány Henrik*, *Böszörményi Kálmán* posta- és távirafelügyelő, *Klein Gyula* posta- és távirafőtiszt.

LEVELEZÉS.

Sótárnok. A sójövédéki tisztviselők létszáma az 1909. évi költségvetésben következőleg lesz felvéve: a VIII. fizetési osztályban: 3; a IX-ben: 22 (vagyis 19 sótárnok és 3 ellenőr); a X-ben: 28 (vagyis 21 ellenőr és 7 mázsatiszt); a XI-ben 33. Összesen 86.

Felmérési felügyelőség. A kataszteri felmérésnél a személyzeti létszám következő módon lesz rendezve 1909-ben: a 444 tisztviselőből esik a VI. fizetési osztályra 2, a VII-re 11, a VIII-ra 58, a IX-re 125, a X-re 124 és a XI-re 124.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)